

TIMO KALEVI FORSS

LEEVI AND
THE LEAVINGS

HITTITEHTAAN TARINA

LIKE

© Timo Kalevi Forss ja Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

Tämän kirjan tekemistä ovat tukeneet Taiteen edistämiskeskus,
Suomen tietokirjailijat ja Otavan kirjasäätiö.

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-40986-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

SISÄLLYS

Esipuhe ...	7
Mitä kuuluu, Marja-Leena? ...	11
Sadan vuoden yksinäisyys ...	21
Nuoret miljonäärit ...	25
Suuteleminen kielletty ...	31
Mies joka toi rock'n'rollin Suomeen ...	47
Kadonnut laakso ...	59
Jos taivaalta sataisi rahaa ...	71
Raha ja rakkaus ...	77
Perjantai 14. päivä ...	91
Häntä koipien välissä ...	105
Musiikkiluokka ...	121
Varasteleva joulupukki ...	135
Raparperitaivas ...	147
Turkmenialainen tyttöystävä ...	161
Rakkauden planeetta ...	177
Käärmenäyttely ...	199
Kerran elämässä ...	211
Bulebule ...	221
Onnen avaimet ...	231
Hopeahäpäpäivä ...	243
Leevi and the Leavingsin tuotanto ...	253
Lähteet ...	279
Henkilöhakemisto ...	285

ESIPUHE

Leevi and the Leavingsillä on Suomen mystisimmän rockbändin maine. Yhtye ei tehnyt koskaan yhtään keikkaa, mutta sen levyt nousivat toistuvasti listojen kärkeen ja jättivät järkälemäisen jäljen suomalaisen populaarimusiikin historiaan.

Leevi and the Leavings – hittitehtaan tarina on kurkistus kulissien taakse. Samalla se avaa yhtyeen luovaa työskentelytapaa sisältäpäin. Tässä kirjassa yhtyeen jäsenet kertovat yksityiskohtaisesti, miten historialliset albumit syntyivät. Leevi and the Leavings oli pitkälti sen johtajan ja lauluntekijän Gösta Sundqvistin (1957–2003) luomus, mutta toteuttaakseen visionsa hän tarvitsi bändin. Sundqvistin lisäksi ääneen pääsevät nyt hänen luottomuusikkonsa Risto Paananen, Juha Karastie ja Niklas Nylund.

Gösta Sundqvist ei käyttänyt studiossa tavanomaisimpia äänitysmetodeja taikka ”oikeaoppisia” tuotantotapoja. Hän oli valmis ennakkoluulottomiin kokeiluihin, joista osa epäonnistui ja osasta tuli suomirockin klassikoita. Perfektionisti

Sundqvist saattoi hioa tekeleitään loputtomiin ja väsyttää kanssasoitajansa sadoilla uusilla ideoilla. Toisaalta bändillä on ollut studiossa myös hulvattoman hauskaa ja luovalle hulleudelle annettiin runsaasti tilaa.

Kirjoitin vuonna 2017 Gösta Sundqvistin elämäkerran *Gösta Sundqvist – Leevi and the Leavingsin dynamo*. Tämän jälkeen Svart-levy-yhtiö pyysi minua kirjoittamaan kansitekstit Leevi and the Leavingsin albumien uudelleenjulkaisuihin. Tätä varten kuuntelin biisi biisiltä yhtyeen koko kuudentoista albumin tuotannon. Hankkeessa olivat mukana Leevi and the Leavingsin elossa olevat jäsenet, joita haastattelin samalla.

Leevi and the Leavings – hittitehtaan tarina on laajennettu versio näistä haastatteluista. Lisäksi halusin mukaan Gösta Sundqvistin äänen. Yhtyeen johtaja teki jokaisesta antamastaan haastattelusta taideteoksen, ja ne ovat yhtä mielenkiintoisia kuin hänen biisinsä. Gösta puhui paljon, oli hauska ja oivaltava mutta myös ristiriitainen ja yliampuva. Hänestä kirjoitetut jutut eivät olleet koskaan tylsiä. Media söi Göstan kädestä, kunnes hän teki itsestään ja bändistään myytin kieltäytymällä kokonaan haastatteluista vuoden 1996 jälkeen.

Tätä kirjaa varten olen saanut käsiini Gösta Sundqvistin haastatteluista, joita ei ole julkaistu missään alkuperäisen ilmestymisen jälkeen. Varsinkin bändin alkutaipaleelta löytyi hienoa materiaalia niin lehdistä, radiosta kuin televisiostakin. Näissä herkkupaloissa Gösta kommentoi Leevi and the Leavingsin tuotantoa ja elämää yleensäkin jättämättä ketään kylmäksi.

Vuonna 2022 Gösta Sundqvistin perintö elää uskomattoman vahvana. Leevi and the Leavingsin biisit soivat yhä

paljon radiossa. Useat nykyartistit, kuten Vesala, Vasas flora och fauna, Rosita Luu tai Maustetytöt, ovat tunnustautuneet Leevi and the Leavings -faneiksi, ja se kuuluu myös heidän tuotannossaan. Vesala on esittänyt keikoillaan ja *Vain elämää* -tv-ohjelmassa riipaisevaa ”Jouluksi mummolaan” -kappaletta. Maustetyttöjen keikoilla on taas kuultu varhaista Leevi and the Leavings -klassikkoa ”Tyttö jota rakastan” nimellä ”Poika jota rakastan”.

Göstan henki elää voimakkaasti myös Arttu Wiskarin tuotannossa. Aluksi Wiskari kiisti ottaneensa vaikutteita Leevi and the Leavingsiltä, mutta vuonna 2020 ilmestyneellä jätti-hitillä ”Tässäkö tää oli?” hän tunnusti velkansa. Biisi kuulostaa vahvasti Leevi and the Leavingsilta mandoliini- ja syntetisaattorisovituksia myöten. Tämä ei ole ihme, sillä Wiskaria säestää Risto Paanasen, Juha Karastien ja Niklas Nylundin muodostama Leavings-orkesteri.

Leavings-orkesteri on myös käynyt esittämässä Leevi and the Leavingsin tunnetuimpia hittejä ympäri Suomen solisteinaan Siiri Nordin, Jarkko Martikainen ja Jouni Hynynen. Konserttitalit ja klubit ovat olleet poikkeuksetta loppuunmyytyjä. Gösta Sundqvistin tiukasti kiinnipitämä keikkailemattomuus loi aikanaan valtavan kysynnän, joka on päässyt purkautumaan konserttien muodossa vasta aivan viime vuosina.

Leevi and the Leavingsin tuotanto on kestänyt kiitettävästi aikaa. Siitä on tullut osa suomalaista sielunmaisemaa. Gösta Sundqvistin jättämä perintö on iso ja kestävä asia, jonka mittasuhteita on välillä vaikea ymmärtää. Hänen laulunsa koskettavat kaikkia yhteiskuntaluokkia. Biisien melodioissa ja

tarinoissa on tarttumapintaa kaikenikäisille kuulijoille. Nostalgikkojen lisäksi Leevi and the Leavings tuntuu saavan jatkuvasti uusia faneja myös nuoremista ikäluokista.

Kiitän saamistani apurahoista Taiteen edistämiskeskusta, Suomen tietokirjailijoita sekä Otavan Kirjasäätiötä. Kiitokset myös kotijoukoille tuesta sekä Liken nopean toiminnan erikoisyksikölle kannustuksesta.

Munapirtissä maaliskuussa 2022

Timo Kalevi Forss

MITÄ KUULUU, MARJA-LEENA?

Leevi and the Leavingsin esiaste syntyi 1970-luvun alussa, kun klassisilla huilutunneilla käynyt Gösta Sundqvist alkoi diggailla progea ja folkia sekä kehitellä bändejä luokkatovereidensa kanssa. Etelä-Espoon yhteiskoulussa eli nykyisessä Haukilahden lukiossa opiskelivat myös rumpali Reijo Inna, kosketinsoittaja Jari Malinen ja basson varteen tarttunut Juha Partanen. Gösta teki biisejä jo varhaisessa vaiheessa ja hänen tarinankertojan lahjansa huomattiin kouluaikana.

Haukilahtelaiskollien bänditoiminnasta ei mielikuvitusta puuttunut. Oikeastaan he leikkivät bändiä taikka tarkemmin sanottuna kokonaista bändien kavalkadia. Vaikka proge, purkka ja jytä olivat 1970-luvun alun kovinta kamaa, Gösta ja kumppanit eivät rajanneet toimintaansa yhteen tyyliin. He äänittivät c-kaseteille *Stereogramofoni*-nimisiä tallenteita, joissa oli radio-ohjelman tapaan biisejä ja välispiikkejä. Kaikki tehtiin itse. Vaikka ryhmän soittotaito oli vaatimaton,

he esittivät kaseteilla eri tyyllisiä yhtyeitä. Näitä olivat muun muassa The Babyboys, Tarmon Dynamo, Imatran Voima, Kyösti Salmenoksen kvintetti, Hectoria parodioinut Victor sekä surumielisiä ja uskomattomia tarinoita tarjonnut Leevi and the Leavings. Tyyllilajit vaihtelivat vanhasta iskelmästä teinipopin ja Motown-soulin kautta progeen.

Kasettien tekemisestä Gösta Sundqvist kertoi vuonna 2001 ilmestyneen *Stereogramofoni*-singlekokoelman kansitekstissä: ”Joku kundeista – meitä oli pikkuveljet ja -siskot mukaan lukien ehkä kymmenkunta aktiivista tekijää – luki välispiikkejä kuten oikeissakin radio-ohjelmissa ja sen jälkeen seurasi musiikkia, jonka säveltäminen ja sanoittaminen kiinnosti allekirjoittanutta joskus jopa enemmän kuin tytöt, musiikin opiskelu tai dokaaminen.”

Gösta Sundqvistin perhe muutti 1970-luvun puolivälissä Helsingin Pohjois-Haagaan. Sieltä löytyi uusia soittokavereita, mutta myös yhteys vanhoihin espoolaiskavereihin säilyi. Bändikuvioita syntyi sekä Helsingissä että Espoossa. Helsingissä varttunut tuleva Leavings-kitaristi Juha ”Juppe” Karastie (s. 1956) kertoo: ”Meillä oli Göstan kanssa hyvin erikoinen progekokeilu nimeltään Labyrinth, jossa oli Jorma Koivulehto kontrabassossa, hän on Helsingin kaupungin-orkesterissa soittava ammattimuusikko ja soitti myös jatsia. Täysi jatsimies Tero Sarikoski oli rummuissa, Eero Mieho koskettimissa, minä kitarassa ja Gösta lauloi. Meillä oli muutamia treenit. Kun aloimme soittaa, syntyi heti maaginen, maalaileva moodi. Gösta kirjoitti tekstin spontaanisti klubiaskin kanteen. Biisin nimi taisi olla ’Plastic Paradise.’”

Tuohon aikaan Gösta Sundqvist jumaloi folkprogebändi Jethro Tullia ja pitkässä tukassaan, hippivaatteissaan ja huiluineen hän oli kuin yhtyeen nokkamiehen Ian Andersonin härmäläinen kaksoisolento. ”Gösta roudasi huilua mukanaan, mutta progebändin kanssa hän keskittyi pelkkään lauluun. Muut jätkähän olivat ammattimaisia soittajia, jotka ottivat biisit nopeasti haltuun. Göstalle ei annettu mitään laulumelodiaa, mutta ilmavan kitarariffin päälle oli helppo laulaa. Biisi lähti heti hienosti elämään”, kertoo Karastie. Vaatimattomasta soitotaidosta huolimatta Göstan ilmeinen musikaalisuus sekä eläytymiskyky tekivät kitaristiin nopeasti vaikutuksen.

Samoihin aikoihin Gösta kävi ystäviensä kanssa musisoi-massa Espoossa sekä Reijo Innan vanhempien kesäpaikassa Iittalassa. Inna oli vuonna 1977 armeijassa, jossa hän tutustui bassoa soittavaan helsinkiläiseen Risto ”Rife” Paanaseen (s. 1958). Basisti sai kutsun Iittalan mökille ja törmäsi siellä kevyttä silmämeikkiä käyttävään Gösta Sundqvistiin. Reijo ja Gösta soittivat tekemiään biisejä kasetilta ja Paanasesta tuli pian yhtyeen jäsen. Asiaan vaikutti Paanasen musikaalisuuden, innostuksen ja soittoaidon lisäksi se, että hänellä oli iso Tandbergin kelanauhuri sekä Vauxhall Viva -henkilöauto, jolla bändin oli kätevä kulkea Helsingin ja Iittalan väliä.

Rife Paananen kertoo: ”Iittalassa pyörittiin aika pitkään, ja soittelimme siellä kolmistaan. Aikaisemmin Göstan kanssa bassoa soitellut Juha Partanen oli joskus mukana ottamassa valokuvia. Teimme demoja, joista yhden Reiska lähetti Love Recordsiin salaa Göstalta ja minulta. Demo sisälsi kappaleen ’Mitä kuuluu, Marja-Leena?’”

Vuonna 1978 Gösta Sundqvist piti bändiä vielä kesken-eräisenä eikä hän olisi halunnut heti levyttämään. Pian alkoi kuitenkin tapahtua – ja nopeasti. ”Loveen lähetetyllä kasetilla oli kaksi biisiä, tulevan sinkun molemmat puolet. Muutama viikko meni, eikä kuulunut mitään, sitten Reiska soitti Atte Blomille. Atte lupasi kuunnella nauhan ja palata asiaan jossain vaiheessa. Atte soittikin takaisin jo tunnin kuluttua ja käsky kävi: ’Pojat studioon’”, kertoo Rife Paananen.

Ilman Atte Blomin ennakkoluulotonta asennetta Leevi and the Leavingsin tarinaa ei välttämättä olisi edes olemassa.

Reijo Inna kävi tapaamassa Blomia Love Recordsin toimistolla. Innan ideana oli taltioida levyille koko bändikavalkadi, jonka hän oli loihtinut Göstan kanssa. Atte Blom piti hänelle soitettuja parodioita hauskoina, mutta yhdessä kehitelmässä hän kuuli huumorin lisäksi syvempiä ja henkilökohtaisempia tunteja. Surumielistä suomenkielistä iskelmäpoppiä soittanut Leevi and the Leavings valittiin levyille nimenomaan Atte Blomin aloitteesta.

Keväällä 1978 Reijo Inna, Rife Paananen ja Gösta Sundqvist pääsivät Love Recordsin Vuorimiehenkadun studioon äänittämään Sundqvistin tekemät kappaleet ”Mitä kuuluu, Marja-Leena?” ja ”Rakas Annika”. Reijo Innan laulama b-puoli on ainoa Leevi and the Leavings-kappale, jonka laulaa joku muu kuin Gösta Sundqvist. Singlen tuottajana ja äänittäjänä toimi Wigwamissa ja Tasavallan Presidentissä kansuksensa ansainnut basistisuuruus Måns ”Måsse” Groundstroem. Vaikka Leavingsin poikia jännitti, levytys onnistui erinomaisesti ja Gösta Sundqvist osoitti jo ensimmäisessä

studiosessiossa näkemyksellisyytensä. Koska yhtye oli tuolloin trio, Rife Paananen soitti kaikki kitara- ja basso-osuudet. Gösta keskittyi laulamiseen ja Reijo Inna rumpujensoittoon.

”Mitä kuuluu, Marja-Leena?” sai heti paljon radiosoittoa ja siitä tuli kesän 1978 hitti. Leavings-kundien riemulla ei ollut rajaa, kun he istuivat Rifin Vauxhall Vivassa ja kuulivat biisin Ylen *Tänään iltapäivällä* -lähetyksessä 22. kesäkuuta 1978.

Heti alkuun oli selvää, että Leevi and the Leavings ei olisi tavanomainen yhtye. Bändin jäsenten henkilöllisyyksiä ei paljastettu, yhtye ei lähtenyt keikoille ja ”Marja-Leena”-singleä mainostettiin salaperäisesti *Helsingin Sanomien* henkilökohtaista-palstalla. Alun perin Leevi and the Leavingsin ajatuksena oli julkaista pelkkiä singlejä. Gösta Sundqvist kertoo *Stereogramofoni*-kokoelman kansitekstissä: ”Tarkoitus oli pysyä poissa myös julkisuudesta, mutta tiedättehän te ne toimittajat – ei se helppoa ole tänäkään päivänä! Kyllä meitä aluksi nauratti ne arvailut, joita jossain lehdessä oli ollut. Joku oli tunnistavinaan Juicen, toinen Hectorin ja kitaraa soitti selvästi Wigwamin Rekku Rechartt. Meitä kiinnosti kuitenkin enemmän tarinat ja musiikin tekeminen niiden ympärille, joten kaikki ylimääräinen kikkailu – minulle tavattoman rakkaita levynkansia lukuun ottamatta – päätettiin jättää mahdollisimman vähiin. Toisaalta kundit olisivat kyllä mielellään heittäneet keikkaa, joten päätös olla tekemättä niitä oli yksinomaan minun.”

Täysin ehdottomasti ei Leevi and the Leavings dogmaansa vielä vuonna 1978 noudattanut. Gösta myönsi heti kärkeen muutaman haastattelun, ja soittajat nähtiin jopa keikalla.

Alkukesästä 1978 Reijo Inna, Gösta Sundqvist ja kumppanit järjestivät Iittalan Äimjärven rannalla Äimärock-festivaalin. Esiintymässä olivat hämeenlinnalainen Wild Byrds -yhtye sekä Leevi and the Leavings salanimellä. Gösta ja kumppanit esiintyivät kahtena eri orkesterina. Illan aloitti Rife Paananen ja Kyytipojat, joka esitti italoiskelmiä ja joitain Göstan omia biisejä. Wild Byrdsin soittaessa Gösta, Rife ja Reiska kävivät nopeasti vaihtamassa vaatteita, minkä jälkeen lavan eteen kaahattiin näyttävästi avoamerikanraudalla. Nyt lavalle nousi samojen kundien muodostama Tarmon Dynamo, joka soitti Sex Pistolsia sekä muuta raskaampaa englanninkielistä materiaalia. Göstan mukaan esitys ”sai mammat kiljumaan”.

Jo alusta asti Gösta Sundqvistin antamat haastattelut olivat aivan oma taiteenlajinsa ja parhaimmillaan yhtä herkullisia kuin Leevi and the Leavingsin biisit. Hän osasi syöttää toimittajille tarinoita, joissa fakta ja fiktio menivät iloisesti sekaisin. Göstan lohkaisut olivat lähes aina mehukkaita ja loivat osaltaan Leevi and the Leavingsin mystisiin mittoihin nousutta mainetta.

Leevi and the Leavingsin ensimmäinen haastattelu julkaistiin *Ilta-Sanomissa* 12. elokuuta 1978. Sen kirjoitti Göstan luokka- ja soittokaveri Juha Partanen. ”Omituisen yhtyeen tavalliset pojat” -otsikon alla Gösta leikitteli Leevi-hahmolla ja määritteli kohdeyleisönsä. ”Me tehdään monikäyttömusiikkia nimenomaan tytöille. Tytöt ovat myös toistaiseksi olleet ehtymätön lähde, mistä löytyy kirjoittamista. Varmasti 90 prosenttia meidän musiikista, vaikkei se suoraan kertoisi jostain tytöstä, niin kuitenkin liittyy jotenkin kutuhommiin”, Gösta veisteli.

Leevi and the Leavingsin soittajista paljastettiin *Ilta-Sanomissa* vain Gösta Sundqvistin nimi. Kuvassa poseeraavat valkoisiin kauluspaitoihin ja kapeisiin mustiin solmioihin sonnustautuneet Sundqvist, Rife Paananen sekä feikkijäsenenä Göstan espoolaiskaveri Björn ”Björkke” Liljeström.

Itsensä Gösta etäyttää taitavasti Leevi-hahmon sumutusverhon taakse. Gösta Sundqvistia luonnehditaan Leevin oikeaksi kädeksi ja Leavingsin aivoiksi. ”Gösta on tehnyt kapaleet Leevyä ajatellen ja Leevin karismaattisen hahmon inspiroimana. Tarinat ovat pitkälle Leevin omia kokemuksia. Se on sitä leevismiä”, mystifioi Gösta.

Muista artisteista Gösta ottaa puheeksi samoihin aikoihin Love Recordsilla aloittaneen Kari Peitsamon, johon Leevi and the Leavingsia tuohon aikaan usein verrattiin. Gösta kommentoi: ”Jos multa olisi vielä jokin aika sitten kysytty, kuka on Kari Peitsamo, olisin luullut, että se on joku olympiahiihtäjä. Me ollaan kuitenkin kaupallisempia kuin Peitsamo ja meillä on myös enemmän ideoita, niin hyviä kuin huonojakin. Peitsamo on ollut kyllä suosituampi.”

Syyskuun 21. päivänä 1978 myös *Helsingin Sanomien* Markku Fagerlund sai Göstan avaamaan sanaisen arkkunsa. Gösta paljasti hitusen verran lisää ”Mitä kuuluu, Marja-Leena?” -hittisinglen takana olevasta ryhmästä: ”Koko meihin liittyvä salaperäisyys on kuin outo tauti. Kaikki mitä me teemme tuntuu salaperäiseltä, mutta se johtuu vain siitä, että niin monet asiat ovat vielä auki. Kyse ei perimmiltään ole salaperäisyydestä vaan tietämättömyydestä. Me olemme vielä niin vihreitä poikia kaikki. Olemme tietoisesti halunneet vältellä

julkisuutta, mutta sekin johtuu vain siitä, että olemme halunneet säilyttää tämän homman kivana. Tehdä sitä kaikessa rauhassa ilman julkisuuden haittoja ja olla mahdollisimman omavaraisia”, Gösta pohti yllättävän asiallisesti.

Helsingin Sanomat pyysi myös kommentoimaan Äimärockissa tehtyä keikkaa ja mahdollisia jatkosuunnitelmia. Gösta esitti jopa pienen lupauksen: ”Leavings esiintyisi mielellään luonnossakin, mutta olemme siinä mielessä epäyhtye, että emme kuulosta tarpeeksi hyvältä lavalla. Ja koska haluamme olla rehellisiä niin itsellemme kuin myös yleisölle, on tässä vaiheessa parasta vain harjoitella. Mutta tulevaisuudessa me tulemme enemmän esille. Ehkä jo puolen vuoden kuluttua me soitamme ja laulamme tarpeeksi hyvin, jotta meillä on annettavaa yleisöllekin. Mutta tässä vaiheessa kaikki on vielä kesken.”

Samassa haastattelussa Gösta mielikuvitus lähti kuitenkin laukalle. Tarua ja totuutta sotkettiin hienovaraisesti toimittajan hämäämiseksi. ”Tärkeintä Leavings-touhussa on minulle ollut se, että olen pystynyt täyttämään annetun tilauksen. Minulta pyydettiin kappaletta, joka soisi radiossa ja ’Marja-Leena’ teki sen. Nyt minulta on pyydetty sävellystä, joka voittaa *Syksyn sävelen*. Tämä on silti minulle ennen kaikkea hupia. Maailmassa on niin vähän kivaa, ja tämä jos mikä on hauska harraste. Näitä hommia tekee omaksi ilokseen.”

Minkäänlaisia tilauksia ei tietenkään ollut olemassakaan, eikä Leevi and the Leavings päässyt demon lähettämistä pidemmälle *Syksyn sävelen* karsinnoissa.

”Marja-Leenan”-kannessa Leevi and the Leavingsin kerrottiin edustavan ”80-luvun inhimillistä soundia”, mutta nyt

Gösta myönsi sen olevan täyttä fuulaa. Sen sijaan haastattelussa mainittu tuplasingle julkaistiin oikeasti. ”Jos ’Marja-Leena’ oli jossain mielessä epärehellistä ja laskelmoitua, on tuplasinglellä toisin. Kappaleet ovat kuvauksia eri elämäntilanteista ja niillä kaikilla tulee olemaan kuulijakuntaa, vaikka joukossa ei olekaan yhtään hittimäistä kappaletta. Me pyrimme tekemään kaiken siltä pohjalta, että siinä olisi aina jotain erikoista. Emme ole sen parempia kuin muut, emmekä tule olemaankaan, mutta pyrimme tekemään asiat hieman eri tavalla kuin ne yleensä tehdään. Pyrimme olemaan rehellinen ja inhimillinen yhtye, mutta 80-lukua meistä on turha hakea.”

SADAN VUODEN YKSINÄISYYS

Leevi and the Leavingsin tuplasingle *Sadan vuoden yksinäisyys* julkaistiin helmikuussa 1979. Levyt ehdittiin äänittää ja painaa jo edellisen vuoden puolella, minkä vuoksi etiketeissä on vuosiluku 1978. *Sadan vuoden yksinäisyys* nousi helmikuussa 1979 Suomen singlelistan sijalle 15 ja kiikkui top-30:ssä kolme kuukautta. Vertailun vuoksi: radiossa runsaasti soinut ”Mitä kuuluu, Marja-Leena?” vain piipahti singlelistan 30. sijalla heinäkuussa 1978.

Sadan vuoden yksinäisyyden ensimmäisen seiskatuumaisen singlen avaa pöhkö humppaparodia ”Elämänmeno”, joka tunnetaan mainiosta ”Ylämäki, alamäki, ylämäki, alamäki” -kertosäkeestään. ”Elämänmeno” nousi pieneksi hitiksi, kun se julkaistiin 1990-luvun Leevi and the Leavings -kokoelmilla. Levyn b-puolella on riipaiseva balladi ”Kissanpentu”. Savuke- ja kissanpentuvertauksin rakkaudesta kertovaa laulua ei takuulla ole tehty sydänverta vuodattaen, mutta Göstan tulkinnassa ja hellyttävissä vinkukitarasooloissa on jotain aidosti koskettavaa.

Kakkossingle lähtee käyntiin fiftari-henkisellä ja kieli-poskessa tehdyllä rockilla ”1963 – viisitoista vuotta myöhemmin”. Kääntöpuolella kuullaan tangoparodia ”Illan viimeinen tango”, joka on biisinä niin uskottava, ettei sitä erottaisi jonkin oikean iskelmäartistin laulamana Unto Monosen taikka Toivo Kärjen tuotoksista.

Tuplasinglen nimi *Sadan vuoden yksinäisyys* on lainattu Gabriel García Márquezin samannimisestä romaanista, vaikka levyn sisällöllä ei ole mitään tekemistä kyseisen kirjan kanssa. Hämmäntävintä antia ovat Gösta Sundqvistin ja Atte Blomin levynkansiin kirjoittamat lehtiartikkelit, joiden sisältö on surrealistista dadaa, kuten avaruusuutinen ”M 31 jo tavoittamattomissa”, tiedeartikkeli ”Kuoreton muna kehitteillä L-Saksassa” sekä taidearvostelu ”Tanssin iloa – liikkeen jäähmeyttä”. Kannen mielikuvituslehti on nimeltään *Der Prozessen* ja sen pääjuttu kertoo Suomeen saapuvasta lapsineroista. Idea lehdestä on lapsineroa myöten lainattu suoraan Jethro Tullin *Thick as a Brick* -albumilta. Kanteen on painettu myös laulujen sanat, tekijätiedot ja sekä kuva mystisestä mieshenkilöstä.

Reijo Inna kertoi Leevi and the Leavingsin toimintatavoista *Ilta-Sanomien* haastattelussa vuoden 1979 helmikuussa: ”Me emme oikeastaan treenaa mitään muuta kuin uusia levytyspiisejä. Emme käy lainkaan keikoilla, sillä se ei kiinnosta meitä. Olemme soittaneet toki joskus muutamissa kissanristiäisissä, mutta silloin olemme esiintyneet aivan toisella nimellä. Ei Leavingsista kannata tehdä kultti- tai kulttuuribändiä. Uusin levymme on esimerkiksi kaksoissingle, mutta se ei ole erikoisuuden tavoittelua tai mikään myyntikoukku. Halusimme

tehdä vain tavanomaisesta poikkeavan levynkannen, ja tarvitsimme sitä varten kahdelle singlelevylle tarkoitettua kansiä. Teemme itse levyjemme kannet, ja kulutamme siihen puuhaan enemmän aikaa kuin laulujen äänittämiseen. Valmistimme monistamalla myös uuden singlemme mainokset, joita kävimme eräänä päivänä kiinnittämässä tamperelaisille ilmoitustauluille.”

”Tuplasinglet olivat Göstan idea. Halusimme tehdä vain singlejä ja poiketa valtavirrasta. Asiaa ihmeteltiin aluksi levy-yhtiön puolella, mutta Gösta sai puhuttua Aten ympäri tähän hulluun ideaan. Kansivihkojen tekeminen tuli kalliiksi”, kertoo Rife Paananen. Bändin kokoonpanoksi *Sadan vuoden yksinäisyyden* kansi kertoo Gösta Sundqvistin, Reijo Innan, Risto Paanasen sekä Jari Malisen, joka soittaa koskettimia. Hänen uransa Leevi and the Leavingsissä jäi kahden tuplasinglen mittaiseksi. Malinen myös poseeraa muutamissa bändin alkuaikojen promokuvissa.

”Kissanpennun” mainioista kitarasooloista vastaa vieraileva tähti, johon Gösta oli tutustunut helsinkiläisissä progepiireissä. ”Soitan soolon ’Kissanpennussa’, mutta tulin varsinaisesti mukaan vasta Leevi and the Leavingsiin ensimmäiselle pitkäsoitolle”, kertoo Juha Karastie. ”En tuplasinglen aikaan tuntenut Risto Paanasta. Reijo Innan nimen olin kuullut, mutta en ole koskaan tavannut häntä. Göstan luona kävin jo hänen Espoo-aikoinaan. ’Kissanpennun’ äänityksistä muistan Göstan, Rifin ja Mässen. Leavings-soittajat vaikuttivat hyvin välittömiltä ja mukavilta kavereilta. Rifehän oli hyvin slim. Hän ei todellakaan muistuttanut Ian Andersonia. Hän

oli enemmänkin meikäläisen kaltainen tavallinen kundit. Session liittyi kaikkea hauskaa. Pojat hyppivät edessäni ja vaativat lisää löylyä kitarasoolooni. Biisiin äänitettiin kaksi päällekkäistä soolokitaraa ja loppua kohden meno kasvaa aika lailla.”

Sadan vuoden yksinäisyys sai ymmärrystä osakseen sanomalehti *Demarin* arvostelussa keväällä 1979: ”Parodiaa Gösta Sundqvistin säveltämässä kappaleissa käytetään erittäin hienovaraisella ja älykkäällä tavalla. Vaikka suomalaista elämäntapaa tarkastellaan ironisesti, on sanoituksissa samalla mukana myötäelämisen tuntu: laulaja asettuu samalle tasolle kuin ne, joista hän laulaa. Jos Leevi and the Leavingsin ensisingle olikin vielä melko epäkypsä sekoitus Juicea ja Hectoria, voi tätä singlealbumia pitää valmiina ja suhteellisen onnistuneena omaperäisenä tuotteena, etenkin sävellysten ja sanoitusten osalta.”

NUORET MILJONÄÄRIT

Kevään 1979 jälkeen Leevi and the Leavingsista ei kuultu vähään aikaan mitään, kunnes Gösta antoi haastattelun *Ilta-Sanomille* kesäkuun lopussa. Jutun tarkoitus oli markkinoida pian ilmestyvää toista tuplasingleä *Nuoret miljonäärit*. Gösta irrotteli haastattelussa sydämensä kyllyydestä, ja bändin tulevaisuudensuunnitelmat lähtivät nyt todella lentoon. Osansa hulpeaan haastatteluun toi varmasti myös jutun kirjoittaja Juho Juntunen, joka tunnetaan suomalaisen gonzojournalismin soihdunkantajana.

”Olemme hoidelleet viime aikoina liikeasioitamme ja siksi meitä ei ole näkynyt julkisuudessa. Se on tyyntä myrskyn edellä. Parin viikon kuluttua tulemme jälleen päivänvaloon. Silloin ilmestyy uusi tuplasinglemme, joka on puhdas iskelmäkoelma. Meidän mielestämme on tärkeää, että nuoretkin muusikot tekevät koko kansan iskelmiä. Me emme laula kuitenkaan jokaiselle jotakin -piisejä, sillä laulumme kertovat asioita jokaisesta ihmisestä jokaiselle ihmiselle”, sauhusi Gösta *Ilta-Sanomille*.

Gösta Sundqvist antoi kuvan, että Leevi and the Leavingsin takana on suuri tuotantokoneisto, joka toimii menestyksekkäästi usealla eri sektorilla. Tuplasinglen lisäksi Gösta kertoi Leavings-muusikoiden tekevän omia soolosinglejään, sillä heidän kaikki sävellyksensä eivät sovi Leavings-nimen alle. ”Soololevyt liittyvät saumattomasti meistä kertovaan kirjaan, joka on nyt valmistumassa. Kerromme kirjassa Leavingsin hupaisista seikkailuista, mutta emme ole unohtaneet vakavaakaan sanomaa. Kirjan lisäksi teemme parhaillaan elokuvaa, sillä rahollemme ei ole löytynyt muutakaan käyttöä. Elokuvasta ei kannatta puhua vielä sen enempää, sillä neuvottelemme nyt muutaman tunnetun humoristin kanssa, jotka haluamme muokata elokuvaan”, Gösta vedähti *Ilta-Sanomien* lukijoita.

Vielä kryptisemmäksi Gösta heittäytyi kertoessaan Leevi and the Leavingsin tavoitteista: ”Näillä kaikilla projekteilla yritämme peittää aukon sukupolvien välillä, sillä olemme julkisuudessa kilttejä poikia, todella sovinnaisia ja rakentavia siikoja. Me ruokimme rakkauden ja ihmissuhteiden kaipuuta, noita perusarvoja, joissa ihmiset seisovat kaulaansa myöten.”

Elokuva ja kirja olivat Suurisuus-Sundqvistin mielikuvituksellisia heittoja, mutta osa projekteista näki oikeasti päivänvalon. Risto Paananen kertoo: ”Meidän kaikkien piti tehdä soolosinglet, mutta niistä toteutuivat vain minun ja Jari Malisen single, joka tehtiin nimellä Suurkaupungin kansa.”

Rife Paanasen vuonna 1979 julkaistun soolosinglen a-puolella on hänen laulamansa popbiisi ”Rakastan” ja b-puolella rautalankainstrumentaali ”Police Special”. Jälkimmäinen pitää sisällään radiopuhelinsoundilla äänitetyn kuulutuksen:

”Neljäkakkkolme kutsuu, mies pudonnut auton katolle.” Singlen etukannessa on kuva meren rannalla autossa kuhertelevasta pariskunnassa. Takakannessa auton katolle on pudonnut Rifen esittämä verinen mies, jota pariskunta ihmettelee.

Kosketinsoittaja Malisen single äänitettiin samoihin aikoihin, mutta kappaleet julkaistiin vasta vuonna 2014 kokoelmalla *Leevi and the Leavings – Johanna-vuodet 1979–1983*. Suurkaupungin kansa esittää kaksi Jari Malisen laulamaa kappaletta: presidentti K. J. Ståhlbergin muilutuksesta kertovan ”Rottien yön” sekä englanninkielisen hupifunkin ”Nancy Jones”.

Leevi and the Leavingsin toinen tuplasingle *Nuoret miljonäärit* ilmestyi heinäkuussa 1979. Nyt kansiin oli satsattu entistä enemmän. Singlet oli paketoitu kymmensivuiseen vihkoon, jossa kerrotaan kuvin ja tekstein rikostarina vainoharhaisesta salamurhaajasta ja tämän ampumasta työstä. ”Kannessa on tapettu verinen nainen, jota esittää Göstan sisko Haije”, kertoo Juha Karastie. Muita kansikuvien henkilöitä ovat muun muassa Göstan äiti sekä hänen toinen siskonsa Hanni, joka esittää stripparia.

Nuoret miljonäärit -tuplasinglellä soittavat Gösta Sundqvist, Jari Malinen, Reijo Inna ja Risto Paananen. Rife vastaa basson lisäksi jälleen kaikista kitaraosuuksista ja ”Hulivilipojan humpan” haitarivälikkeistä. Merihaan parkkihallissa otetussa bändikuvassa on sen sijaan kolme nuorta miestä, joista bändiin kuuluvat vain Gösta ja Rife. Juha Karastie kertoo: ”Kolmas mies on Björkke, Göstan kaveri. Tämä kertoo Göstan avarakatseisuudesta. Jos joku on sopivannäköinen tyyppi valokuvaan, hänet voi ottaa muitta mutkitta mukaan.”